

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

FACTORS AFFECTING THE DECISION TO PRACTICE PROFESSION WITH THE DEVELOPMENT OF SKILL DEVELOPMENT

ปรียานุช ดีพรมกุล

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาการพญาไท

E-mail : preeyanuch_095@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้วัตถุประสงค์เป็นการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีวัตถุประสงค์การศึกษา 1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้เข้ารับการฝึกในการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน 2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุในการเลือกเข้ารับการฝึกอาชีพในแต่ละสาขาของผู้เข้ารับการฝึก 3. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกต่อการให้บริการฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

โดยศึกษาจากปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ว่ามีผลต่ออิทธิพลต่อการเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพจำนวน 145 คน ซึ่งกำหนดโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโรยามาเน่ (Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษา คือ

ปัจจัยส่วนบุคคลส่วนใหญ่เป็น เพศชายมากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 78.6 อายุระหว่าง 15-20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 42.1 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 37.2 มีรายได้ 4,000-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47 มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คนคิดเป็นร้อยละ 51

ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ อยู่ในระดับ มากที่สุด ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ อยู่ในระดับ มาก หลักสูตรที่เลือกฝึกมากที่สุด คือ หลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน เพราะรายได้ที่คาดหวังจากการเข้าฝึกอาชีพมีมากที่สุด ผู้เข้ารับการฝึกมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ระดับมาก

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์หรือบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดต่อทุก ๆ องค์กร ทุก ๆ สังคมท้องถิ่น และในระดับภาค คือมนุษย์มีความสำคัญต่อประเทศชาติ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์จะทำหน้าที่ในการบริหารสินทรัพย์หรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้กลายเป็นผลผลิต ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของสินค้า หรือบริการ ดังนั้นในระดับของการบริหารจัดการของทุก ๆ องค์กร หากสามารถสรรหา ดำเนินการ พัฒนา และธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติสอดคล้องเหมาะสมกับงาน ทรัพยากรมนุษย์เหล่านี้ย่อมมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลและสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพให้กับทุกองค์การได้ ในที่นี้รวมถึงการสร้างควมพึงพอใจให้กับลูกค้าและการกลับมาใช้สินค้าและบริการขององค์กรนั้น ๆ ขณะเดียวกันในระดับสังคมส่วนรวม ทรัพยากรมนุษย์เหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงให้กับสังคมโดยรวมต่อไป

ปัจจุบันลักษณะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรกรรมมาสู่การผลิตอุตสาหกรรม และการบริการ ส่วนการเกษตรที่มีอยู่ก็มีการพัฒนาให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้มีความต้องการกำลังคนในบางระดับสูงมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับที่มีการศึกษาสูงกว่าขั้นพื้นฐาน ตลอดจนกำลังคนที่มีฝีมือ ช่างเทคนิค และกำลังคนในระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการตลาด และการจัดการที่ทันสมัย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม ขณะที่การผลิตกำลังคนประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เป็นผลให้ตลาดแรงงานของผู้มีการศึกษาดังแต่ระดับกลางขึ้นไปเริ่มตึงตัว และมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนแรงงานที่จำเป็นในอนาคต (ชาติเฉลิม สุรัชชานู, 2544, หน้า 4)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงาน มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการที่จะพัฒนาฝีมือแรงงานของตน ดำเนินการฝึกอบรม ให้ความรู้ และทักษะฝีมือที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของตลาดแรงงานแก่ผู้สนใจเข้ารับการศึกษา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในการดำเนินงานจะเห็นได้ว่าทางกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีความตั้งใจที่จะฝึกอบรมและให้บริการหลักสูตรการฝึกอาชีพในด้านช่างอุตสาหกรรม และอาชีพต่าง ๆ ให้กับผู้ที่สนใจเข้ามารับการฝึกอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานที่มีทักษะอยู่แล้ว หรือผู้ที่ไม่มีทักษะให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือสามารถดำเนินกิจการส่วนตัว ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาการว่างงานของแรงงานในกรุงเทพมหานคร หรือเพื่อให้ผู้ที่ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงานทุกระดับสามารถนำวุฒิบัตรจากการเข้าฝึกอาชีพไปใช้ในการสมัครงานยังสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครและสถานที่ต่าง ๆ ได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

แต่จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แม้ว่าจะได้มีการประสานงานร่วมมือกันทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการส่งเสริมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องสู่ กลุ่มเป้าหมายมาโดยตลอด อาทิ การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านรายการวิทยุกระจายเสียง การติดป้าย ประกาศ และลงประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ การจัดสวัสดิการที่เพียงพอให้แก่ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม อาทิ การเข้าฝึกโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การแจกเสื้อผ้า ชุดฝึกอบรมให้ฟรี การจัด สถานที่ให้พัก และการให้เงินสนับสนุนสำหรับผู้เข้ารับการฝึกที่มีทุนทรัพย์จำกัด วันละ 50 บาทต่อคน เป็นต้น แต่เท่าที่ผ่านมาจะพบว่า กลุ่มเป้าหมายไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเข้าฝึกอาชีพเท่าที่ควรจะเป็น ไปตามเป้าหมายกำลังการฝึกของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ด้วยเพราะในการฝึกอาชีพที่ผ่านมา ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้เปิดโครงการฝึกอบรมระยะสั้น ตั้งแต่ 1 มิถุนายน – 28 ธันวาคม 2556 ปรากฏว่า มีผู้เข้ารับการฝึกเพียงแค่ 250คน จากจำนวนที่สามารถรับได้หลักสูตรละ 80-100คน ซึ่งหาก รวมจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมใน 4 หลักสูตรจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ควรจะเป็นไปตามเป้าหมาย และศักยภาพในการให้บริการฝึกอบรมของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน คือ ควรมีผู้เข้ารับการฝึกทั้งหมด 400คน

นอกจากนี้แม้ว่ากรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จะได้ดำเนินการแนะแนว และให้ความรู้ด้าน ความต้องการทักษะแรงงานของตลาดแรงงานในปัจจุบัน มีการดำเนินการทดสอบความสนใจใน อาชีพ และการทดสอบความถนัดทางอาชีพ รวมถึงการแจ้งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบว่าสามารถ เปลี่ยนสาขาการฝึกอาชีพได้ตามความต้องการและความเหมาะสมก่อนการเข้าฝึกจริง แต่เท่าที่ผ่าน มาในการสมัครเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึกส่วนใหญ่จะสมัครเข้าฝึกอาชีพในสาขาที่นิยมใน กลุ่มวัยรุ่น และสาขาที่อยู่ในกระแสนิยมมากกว่า อาทิเช่น สาขาช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ สาขาช่างซ่อม รถจักรยานยนต์ เป็นต้น โดยผู้เข้ารับการฝึกไม่ได้คำนึงถึงความจำเป็นในการนำไปใช้สำหรับ ประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงให้แก่ชีวิตเท่าที่ควร ในขณะที่ตลาดแรงงานกลับมีความ ต้องการการจ้างในสาขาอื่นๆ อาทิ สาขาช่างเชื่อมไฟฟ้า ซึ่งตลาดมีความต้องการในอัตราสูงมาก ทำ ให้เกิดปัญหาว่าหลังจากการจบหลักสูตรการฝึกอาชีพแล้ว ผู้เคยเข้ารับการฝึกบางส่วนยังไม่มี งานทำและเมื่อไปสมัครงานทางบริษัทและองค์กรเอกชนหลายแห่งไม่รับเข้าทำงาน ด้วยเพราะผ่าน การฝึกอาชีพไม่ตรงกับทักษะที่ตลาดต้องการ

ดังนั้น จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึก และการศึกษาถึงสาเหตุที่ผู้เข้ารับการฝึกให้ ความสนใจเลือกฝึกอาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เปิดหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งผล การศึกษาที่ได้รับครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงเหตุผลที่มีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอาชีพต่ำกว่าเป้าหมายที่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานวางไว้ รวมถึงการรับทราบถึงเหตุผลที่ผู้เข้ารับการฝึกตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง นอกจากนี้ผู้ศึกษายังเลือกที่จะ ศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อระบบการดำเนินงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

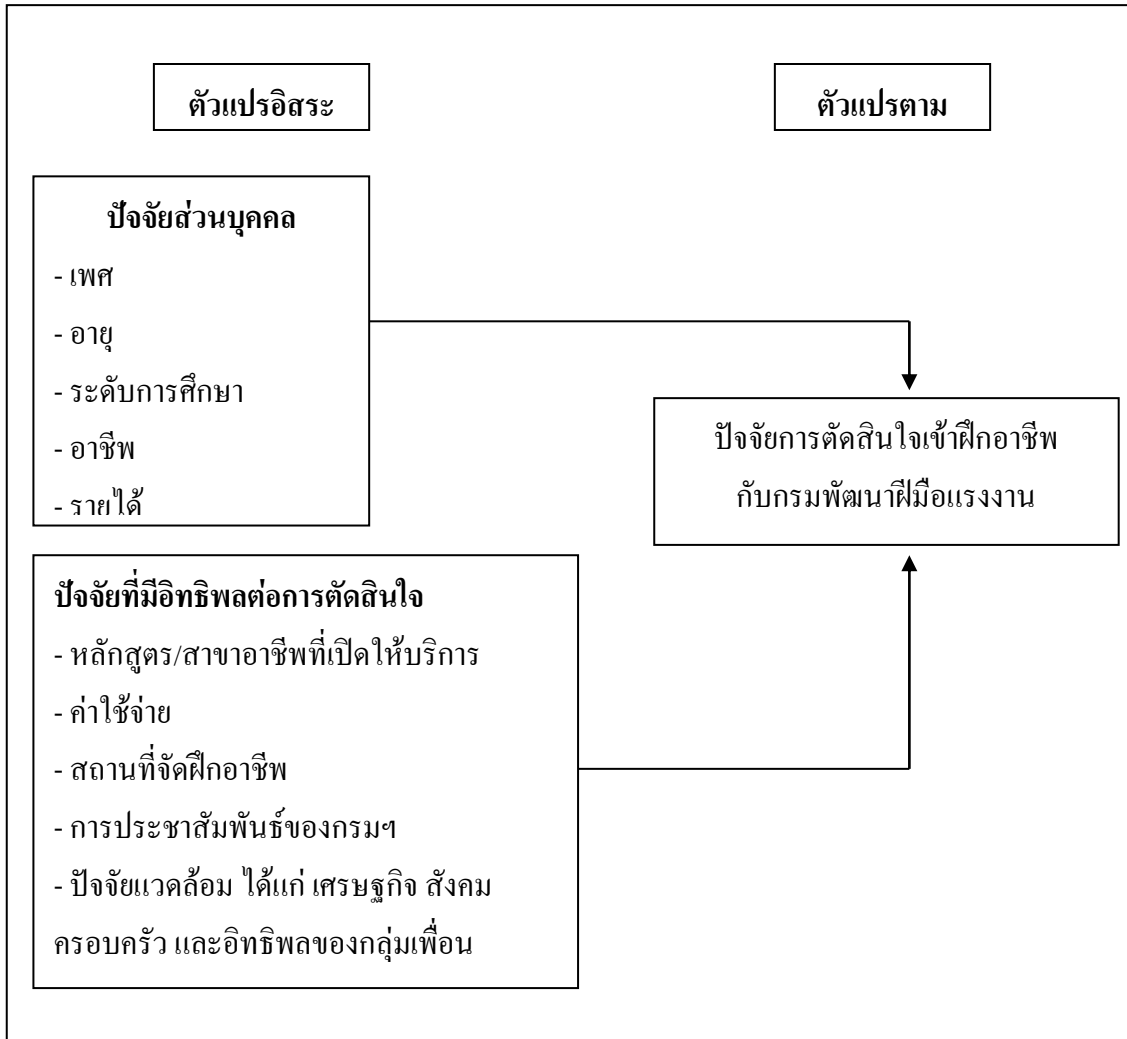
ทั้งนี้ผลของการศึกษาที่ได้รับทั้งหมดจะสามารถนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการดำเนินงาน การจัดหลักสูตรสำหรับฝึกอาชีพของกรมฯ การพัฒนาการบริหารที่ตรงกับพื้นฐานความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกและการสร้างความเข้าใจที่ดีแก่ผู้เข้ารับการฝึกในเรื่องความต้องการฝีมือแรงงานของตลาด รวมถึงผลการศึกษานี้ ยังอาจช่วยลดปัญหาการว่างงานของประชาชนทางอ้อม จากผลการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ขณะที่ตลาดก็ได้รับแรงงานที่มีทักษะฝีมือตรงตามความต้องการในการทำงาน เกิดการพัฒนาองค์กร และส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศไทยโดยส่วนรวมในท้ายที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้เข้ารับการฝึกในการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุในการเลือกเข้ารับการฝึกอาชีพในแต่ละสาขาของผู้เข้ารับการฝึก
3. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกต่อการให้บริการฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ จำกัดขอบเขตกลุ่มเป้าหมายเฉพาะประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานของผู้เข้ารับการฝึก

1.1 ปัจจัยภายใน ที่มีอิทธิพลส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจในอาชีพ พื้นฐานความรู้และความถนัดในสาขาที่เลือกฝึก ความรู้เรื่องความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการพัฒนาความรู้และทักษะในงาน ความต้องการวุฒิบัตรจากการฝึกอาชีพ ความต้องการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต ความต้องการสร้างอาชีพและรายได้

1.2 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความหลากหลายของสาขาอาชีพที่กรมเปิดฝึกอาชีพ การเข้าฝึกอาชีพโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอาชีพ สถานที่จัดให้มีการฝึกอาชีพ การประชาสัมพันธ์ของกรมฯ รวมถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและสังคมรอบข้าง อิทธิพลของครอบครัวและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ

2.การศึกษาถึงสาเหตุในการเลือกฝึกอาชีพในแต่ละสาขาของผู้เข้ารับการฝึก โดยประเด็นที่จะศึกษา จะศึกษาถึงสาเหตุที่เป็นเหตุผลสำคัญในด้านต่าง ๆ ที่ผู้เข้ารับการฝึกตัดสินใจเลือกฝึกอาชีพในแต่ละสาขา ภายหลังจากที่ได้สมัครเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดย ณ ที่นี้สาเหตุที่ได้ทำการศึกษา ได้แก่ ความสนใจเฉพาะในสาขาอาชีพที่เลือกฝึก ความถนัดในสาขาอาชีพที่เลือกฝึก พื้นฐานอาชีพของครอบครัว ความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพที่เลือกฝึก รายได้ที่คาดหวังหากเลือกเรียนในสาขาอาชีพนั้น รวมถึงค่านิยมและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่เป็นสาเหตุให้เลือกฝึกอาชีพในสาขานั้น ๆ ทั้งนี้การศึกษาก็เพื่อรับทราบและการสร้างความเข้าใจในเหตุผลพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกในการเลือกฝึกอาชีพ ซึ่งผลของการศึกษาที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของกรมฯ โดยเฉพาะการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมในการรับทราบความต้องการทักษะแรงงานที่ตลาดต้องการแก่ผู้เข้ารับการฝึก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน

3.การศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกต่อการให้บริการฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ณ ที่นี้ จะเป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อการให้บริการของกรมฯ ในด้าน การให้บริการฝึกอาชีพด้วยหลักสูตรที่หลากหลาย ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกต่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของกรมฯ ความพึงพอใจในการสร้างความปลอดภัยในการฝึกอาชีพของกรมฯ ความเหมาะสมของสถานที่ เครื่องมือการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกอาชีพ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้ฝึก รวมถึงความพึงพอใจในการให้บริการของครูผู้ฝึก และเจ้าหน้าที่ การแนะนำ การให้คำปรึกษาระหว่างการฝึกอาชีพ และความพึงพอใจในการส่งเสริมการเข้าสู่อาชีพของกรมฯ ภายหลังจากจบหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผู้เข้ารับการฝึก ในการตัดสินใจเลือกเข้ารับการฝึกอาชีพ และสาเหตุที่ผู้เข้ารับการฝึกตัดสินใจเข้าฝึกอบรมในแต่ละสาขาของหลักสูตร ที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดเตรียมหลักสูตรไว้แก่ผู้เข้ารับการฝึก รวมถึงการรับทราบถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อระบบการดำเนินงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

2. ผลของการศึกษาสามารถเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงช่วยในการปรับปรุงการดำเนินงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีศักยภาพ ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตรสำหรับฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับทักษะพื้นฐานและความต้องการของผู้เข้ารับการฝึก การวางแผนการดำเนินงานในการให้บริการ การให้คำปรึกษา การประชาสัมพันธ์การเข้ารับการฝึกอาชีพ การปรับทัศนคติที่เหมาะสมให้กับผู้สมัครเข้ารับการฝึกในการเลือกฝึกอาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดอีกทั้งผลของการศึกษาในครั้งนี้ ยังอาจช่วยจัดหรือลดปัญหาการว่างงานของประชาชนในกรุงเทพมหานครในปัจจุบันลงได้ เนื่องจากผู้ที่ผ่านการเข้ารับการพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นแรงงานที่มีทักษะ ด้านช่างฝีมือเพิ่มขึ้นและเป็นผู้ผ่านการฝึกอาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง

3. การศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าฝึกอาชีพ และความต้องการฝึกอาชีพของแรงงานในองค์กร หรือสถาบันอื่นๆ รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในการดำเนินการปรับปรุงการทำงานในหน่วยงานการอื่นๆ ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์แรงงาน
2. ทฤษฎีทุนมนุษย์
3. แนวคิดการฝึกอบรม
4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยด้านต่างๆ ของประชาชนผู้ใช้บริการ ที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอบรมกับกรมพัฒนาฝีมือ ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่จะใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเปิดให้บริการในการฝึกอบรม จากทั้งหมด 4 หลักสูตร

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้สมัครที่เข้ารับการฝึกอบรม ทั้งหมด 220 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโรยามาเร่ (Taro-Yamane) จากขนาดประชากร จำนวน 220 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทนขนาดของประชากร

e แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%)

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{220}{1 + (220 \times (0.05)^2)} \\ &= 142 \text{ คน} \end{aligned}$$

เพื่อให้ผลการศึกษามีความเชื่อมั่นมากขึ้นและสะดวกในการคำนวณ จึงใช้ตัวอย่างในการศึกษานี้ จำนวน 145 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยรวบรวมจากแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. การศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ จะศึกษาถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะอยู่ในแบบสอบถามตอนที่ 1

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ทำการศึกษา ด้านปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ในแบบสอบถามส่วนที่ 2

- ปัจจัยภายใน ความสนใจในสาขาที่เข้าฝึก ความรู้และความถนัดในสาขาที่เข้าฝึก ความต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ความต้องการวุฒิบัตรจากการฝึกอาชีพ ความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปสร้างความมั่นคง ให้กับชีวิต ความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ และสร้างรายได้

- ปัจจัยภายใน สาขาอาชีพที่กรมฯ เปิดให้บริการ การเข้าฝึกอาชีพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สถานที่กรมฯ จัดฝึกอาชีพ การประชาสัมพันธ์ กลุ่มเพื่อนและสังคมรอบข้าง ครอบครัว การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยอยู่ในแบบสอบถามส่วนที่ 3 ได้แก่ ความหลากหลายของสาขาอาชีพ ความรวดเร็วในการให้บริการฝึกอาชีพ ความสะดวกในการให้บริการ ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน การสร้างความปลอดภัยในการฝึกอาชีพ สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอาชีพมีความเหมาะสม เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพมีความเหมาะสม และทันสมัย ครูฝึกมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ สู้ผู้ฝึกได้ดี ครูฝึกและเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ให้บริการด้วยความเต็มใจ และมีอัธยาศัยที่ดี การแนะนำก่อนเข้าฝึก และให้คำปรึกษา ระหว่างฝึกอาชีพมีความเหมาะสม กรมฯ มีการส่งเสริมการเข้าสู่อาชีพภายหลังการฝึกอบรม

ระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา/ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้จัดทำใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งด้วยกัน

1. การเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและศึกษาแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีการจัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ข้อมูลด้านกำลังคน รายละเอียดการปฏิบัติงาน จำนวนผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอาชีพ รวมถึงค้นคว้าและศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ในหลายๆ ด้าน ได้แก่ หนังสือวิชาการ รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ และวิทยานิพนธ์ที่มีผู้ศึกษามาก่อน และเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ผู้ศึกษาทำการศึกษา ข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร ที่จำเป็นต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาทิ การหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จะเป็นการเก็บข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ที่สนาม ผู้จัดทำได้อาศัยแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นมา นำมาใช้สำหรับการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

4. การศึกษาและสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

2. รวมความ ประเด็นที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแบบสอบถาม มาตั้งเป็นข้อคำถาม รวม 3 ข้อ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จะถูกแบ่งวัดเป็นระดับต่างๆ ด้วยสเกลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ซึ่งการกำหนดความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น (วิเชียร เกตุสิงห์, 2545) ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

โดยกำหนดระดับแรงงใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย

2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

3.41 – 4.20 หมายถึง มาก

4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences หรือ SPSS ซึ่งเป็นโปรแกรมที่นิยมใช้แพร่หลายมากที่สุดสำหรับ**การวิเคราะห์ทางสถิติ** โดยข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อดำเนินการกับข้อมูลที่ได้รับมาจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลงค่าข้อมูลจากค่าสถิติโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับอิทธิพลที่ผู้ศึกษาใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการแปลงค่าของข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 114 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 78.6 ขณะที่กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกเทศหญิงเพียงจำนวน 31 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.4

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน โดยจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15–20 ปี จำนวน 61 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาอายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 50 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 15 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี จำนวน 14 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.7 และอายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด จำนวน 5 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.4

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 145 คน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน คือ ระดับ ปวช. มากที่สุด จำนวน 54 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมา ระดับ มัธยมศึกษา จำนวน 44 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.3 ระดับ ปวส. จำนวน 34 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.4 ระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.2 และน้อยที่สุด อื่นๆ คือระดับประถมศึกษา จำนวน 4 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.8

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน โดยจำแนกตามรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ที่ต่างกัน คือ ส่วนใหญ่มีรายได้ 4,007 – 7,000 บาท จำนวน 69 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมา มีรายได้ 10,001 – 13,000 บาท จำนวน 37 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.5 และไม่มีรายได้

จำนวน 15 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.3 มีรายได้ 13,001 – 15,000 บาทจำนวน 10 คน หรือคิดเป็น ร้อยละ 6.9 และมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.8

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดจำนวน 145 คน โดยจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน ระหว่าง 1 - 3 คน จำนวน 74 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 51 และระหว่าง 4 – 6 คน จำนวน 61 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.1 และระหว่าง 7 - 10 คน จำนวน 10 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.9

2. ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ ของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 2 ด้าน

2.1 ระดับปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ

ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึก ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) จากปัจจัยภายในทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงานสาขาที่เลือกฝึกและปัจจัยด้านความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ ระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 4.51$) และ ($\bar{X} = 4.38$)

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมาก คือ ปัจจัยด้านความสนใจในสาขาที่เข้าฝึกและปัจจัยด้านต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 4.17$) และ ($\bar{X} = 3.75$)

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพปานกลาง คือ ปัจจัยด้านความต้องการรู้ตัวบัตรจากการฝึกอาชีพและปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาที่ท่านเข้าฝึกระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.37$) และ ($\bar{X} = 3.30$)

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพน้อย คือ ปัจจัยด้านความรู้และความถนัดในสาขาที่เข้าฝึกระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.46$)

2.1 ระดับปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพ

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึก ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) จากปัจจัยภายในทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสาขาอาชีพที่กรมฯ เปิดให้บริการ ปัจจัยด้านสถานที่กรมฯ จัดฝึกอาชีพและปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของกรมฯ โดยมีระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 4.46$)($\bar{X} = 4.43$) และ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมาก คือ ปัจจัยด้านการเข้าฝึกอาชีพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ โดยมีระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 4.14$) ($\bar{X} = 4.10$) และ ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ ปัจจัยที่ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพปานกลาง คือ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน และสังคมรอบข้าง ระดับอิทธิพลของปัจจัยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.77$)

3. สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกฝึกอาชีพในแต่ละหลักสูตร/สาขาของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาถึงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพในแต่ละหลักสูตร/สาขาของผู้เข้ารับการฝึก ในที่นี้ผู้จัดทำ ได้แบ่งการนำเสนอผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน

3.1 หลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกฝึกอาชีพ

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด จำนวน 145 คน โดยจำแนกตามหลักสูตรที่เลือกเข้าฝึกอาชีพ ส่วนใหญ่เลือกหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 50 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.5 และหลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 45 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 31 หลักสูตรอาชีพเสริม จำนวน 32 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.1 และหลักสูตรที่เลือกฝึกน้อยที่สุดคือหลักสูตรทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.4

3.2 สาเหตุที่เลือกฝึกในแต่ละหลักสูตร

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด จำนวน 145 คน สรุปได้ว่า สาเหตุที่เลือกหลักสูตร/สาขาอาชีพที่ฝึกมากที่สุดคือ รายได้ที่คาดหวังจากการเข้าฝึกอาชีพ จำนวน 109 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.2 มีความสนใจในหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึก จำนวน 69 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.6 พื้นฐานอาชีพของครอบครัวตรงกับหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึก จำนวน 61 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.1 มีความถนัดในหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึก จำนวน 57 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 39.3 ความต้องการด้านแรงงานของตลาดในหลักสูตร/สาขาอาชีพนี้ จำนวน 54 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จำนวน 44 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.3 และสาเหตุที่เลือกน้อยที่สุดคือ ความนิยมในหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึกจำนวน 27 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.6

4. ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการให้บริการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกอาชีพความหลากหลายของหลักสูตร/สาขาที่ฝึกอบรม ครูฝึกมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้ฝึกได้ดี ผู้เข้ารับการฝึกมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) ($\bar{X} = 4.26$) ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อการแนะนำก่อนเข้าฝึก และให้คำปรึกษา ระหว่างการฝึก, ความสะดวกในการให้บริการ การประเมินผลการฝึกอาชีพ, การสร้างความปลอดภัยในการฝึกอาชีพ, ความรวดเร็วในการให้บริการฝึกอาชีพ, การส่งเสริมการเข้าสู่อาชีพ ภายหลังการฝึกอาชีพ, การติดตามผลการฝึก, ครูฝึกและเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ให้บริการด้วยความเต็มใจ

และมีอรรถาธิบายที่ดี, เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพมีความเหมาะสม และทันสมัย,ระบบ การประชาสัมพันธ์ การรับรู้ข่าวสารมีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X}=4.19$), ($\bar{X}=4.16$), ($\bar{X}=3.99$), ($\bar{X}=3.91$), ($\bar{X}=3.87$), ($\bar{X}=3.83$), ($\bar{X}=3.74$), ($\bar{X}=3.63$), ($\bar{X}=3.53$) และ ($\bar{X}=3.52$)ตามลำดับ

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อ การสอบถาม ชักถามปัญหาในด้านต่าง ๆ และ สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอาชีพ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$), ($\bar{X}=2.27$) ตามลำดับ

สรุปผลการศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้เข้ารับการฝึกในการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ปัจจัยภายใน พบว่า ปัจจัยทางด้านความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต ปัจจัยความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ ปัจจัยความต้องการควบคุมอัตราการฝึกอาชีพ ปัจจัยความต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงานในสาขาที่เลือก และปัจจัยด้านความสนใจในสาขาอาชีพที่เลือกฝึก ปัจจัยส่วนบุคคลข้างต้น มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึก ขณะที่ปัจจัยด้านความรู้และความถนัดสาขาที่เข้าฝึกและปัจจัยเรื่องความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาที่เข้าฝึก มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง และโดยรวมแล้วปัจจัยภายในทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึกโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยภายนอก จากการศึกษาโดยรวมเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก ปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ปัจจัยหลักสูตร/สาขาที่กรมฯ เปิดให้บริการ ปัจจัยความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั่วไป ปัจจัยอิทธิพลของครอบครัว ปัจจัยด้านสถานที่จัดฝึกอาชีพ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพมาก

แหล่งข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เข้ารับการฝึกสามารถรับทราบว่ามี การประชาสัมพันธ์เปิดหลักสูตรฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีหลายแหล่ง และจะพบว่าแหล่งที่สามารถเข้าถึงและให้ข้อมูลแก่ผู้เข้ารับการฝึกได้รับทราบมากที่สุดคือ กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ แหล่งข้อมูลจากผู้ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไปแล้ว และการรับทราบจากป้ายประชาสัมพันธ์ แหล่งครอบครัวและญาติพี่น้อง วิทยุ แผ่นพับ/ใบปลิว หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และอินเทอร์เน็ต

สาเหตุในการเลือกเข้ารับการฝึกอาชีพในแต่ละสาขาของผู้เข้ารับการฝึก

ผลสรุปจากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่เลือกหลักสูตร/สาขาอาชีพที่ฝึกมากที่สุดคือ รายได้ที่คาดหวังจากการเข้าฝึกอาชีพ แลรองลงมาตามลำดับ คือมีความสนใจในหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึก พื้นฐานอาชีพของครอบครัวตรงกับหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึกมีความถนัดในหลักสูตร/สาขา

อาชีพที่เลือกฝึกความต้องการด้านแรงงานของตลาดในหลักสูตร/สาขาอาชีพนี้ อธิปไตยของกลุ่มเพื่อน และสาเหตุที่เลือกน้อยที่สุดคือ ความนิยมในหลักสูตร/สาขาอาชีพที่เลือกฝึก

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกต่อการให้บริการฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผลสรุปจากการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกในแต่ละหลักสูตรพึงพอใจ มาก คือ การแนะนำ ก่อนเข้าฝึก และให้คำปรึกษาระหว่างการฝึก, ความสะดวกในการให้บริการ การประเมินผลการฝึก อาชีพ, การสร้างความปลอดภัยในการฝึกอาชีพ, ความรวดเร็วในการให้บริการฝึกอาชีพ, การส่งเสริม การเข้าสู่อาชีพภายหลังการฝึกอาชีพ, การติดตามผลการฝึก, ครูฝึกและเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ให้บริการ ด้วยความเต็มใจ และมีอัสยาศัยที่ดี, เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพมีความเหมาะสม และทันสมัย, ระบบการประชาสัมพันธ์ การรับรู้ข่าวสาร

ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกอาชีพความหลากหลายของหลักสูตร/สาขาที่ ฝึกอบรม ครูฝึกมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ผู้ฝึกได้ดี ผู้เข้ารับการฝึกมีความพึงพอใจ มากที่สุด

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อการสอบถาม ชักถามปัญหาในด้านต่าง ๆ และสถานที่ที่ ใช้ในการฝึกอาชีพ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

จากการศึกษาโดยภาพรวม ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา สามารถดำเนินการวิเคราะห์ และอภิปรายผลของการศึกษาได้ดังนี้

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้เข้ารับการฝึกในการตัดสินใจเข้าฝึกอาชีพของกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน

ผลสรุปจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกมากที่สุด ใน ส่วนของปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต และ ปัจจัยความต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ซึ่งจากผลการศึกษาข้อมูล ทัวไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะพบว่าส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ไม่ค่อยสูงมากนัก กล่าวคือ มี ระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นระดับประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ตัดสินใจเข้า ทำงานในตลาดแรงงานย่อมได้รับค่าตอบแทนที่ไม่ค่อยสูง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับ ที่สูงกว่า อย่างเช่นในระดับปริญญาตรีขึ้นไป อีกทั้ง ผลจากการศึกษายังพบว่า โดยส่วนใหญ่ ของผู้ เข้ารับการฝึกอาชีพ ยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง และอีกร้อยละ 47.6 มีรายได้ 4,007 – 7,000 บาทซึ่ง เป็นรายได้ที่ค่อนข้างต่ำสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจของปัจจัยข้างต้น สอดคล้องกับแนวความคิด ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human capital theory) เนื่องจาก

ข้อเสนอแนะ

3.1 ด้านหลักสูตร/สาขาที่ใช้ในการฝึกอาชีพ

- ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เหมาะสมกับความต้องการ
- ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ควรปรับเปลี่ยนการฝึกภาคปฏิบัติให้มีอัตราส่วนเพิ่มมากขึ้น
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรมีมาตรฐานการคัดเลือกผู้เข้าฝึกที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพื้นฐานของผู้สมัคร และจัดสรรผู้สมัครเข้ารับสมัครในหลักสูตรที่มีพื้นฐานทักษะและความสนใจของผู้สมัครที่ใกล้เคียงกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาการฝึกอาชีพจากพื้นฐานความรู้ และวุฒิภาวะของผู้เข้าฝึกที่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการจัดระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- ควรปรับระยะเวลาการฝึกเฉพาะบางหลักสูตรให้พอเหมาะสมกับเนื้อหาทางวิชาการ ควบคู่ไปกับการลงมือปฏิบัติ
- ควรมีช่วงเวลาปลอดการฝึกระหว่างรุ่นสำหรับให้ครูเตรียมความพร้อมในการพัฒนาความรู้และช่วยลดความเหนื่อยล้าในงาน
- ควรมีการสอดแทรกความรู้เพิ่มเติมในการเรียนการสอน โดยอาจจัดหมวดวิชาความรู้เสริม ให้อยู่ในเดือนที่ 1 และ 2 ของหลักสูตรการฝึกอาชีพควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎี

3.3 ด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกอาชีพ

- ควรมีการขยายพื้นที่เพิ่มเติม ในสาขาที่มีความต้องการและพิจารณาตามแนวโน้มของการเข้ามารับบริการฝึกอาชีพของประชาชน
- ความปรับปรุงอุปกรณ์การฝึกบางสาขาที่มีความชำรุด หรือให้มีความทันสมัยโดยการขึ้นอนุมัติของงบประมาณ
- ควรดำเนินการตรวจสอบและซ่อมแซมอุปกรณ์ที่อาจเกิดการชำรุดอยู่เสมอเพื่อป้องกันความเสียหาย และสามารถมีอุปกรณ์สำหรับใช้ฝึกได้ทันตามความต้องการ

3.4 ด้านความเหมาะสม/การถ่ายทอดความรู้ของครูฝึก

- ควรมีครูฝึกเพิ่มเติม ในแต่ละสาขาตามความเหมาะสม
- ให้ครูฝึกมีการฝึกอบรมหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ปลูกฝังจริยธรรมของครูฝึก เกี่ยวกับการดำเนินงานสอน

3.5 ด้านการให้บริการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- ขยายโอกาสทางการศึกษานอกพื้นที่ อาทิ การร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งเสริมการฝึกอาชีพให้มากขึ้น
- ขยายพื้นที่ให้บริการในหลักสูตรอื่นที่ตลาดต้องการ และเป็นไปได้นอกพื้นที่เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ห่างไกลในพื้นที่

3.6 การดำเนินการส่งเสริมทางการตลาดและการดำเนินงาน

-ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

-ควรมีการเก็บข้อมูลผู้สมัครเข้ารับการฝึกและผู้ทีลาออกระหว่างการฝึก เพื่อจะได้มีข้อมูลใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

-จัดการสำรวจความต้องการทักษะแรงงานของตลาดอยู่เสมอ เพื่อการรับทราบข้อมูลสำหรับการนำมาปรับปรุงการฝึกทักษะอาชีพป้อนสู่ตลาดแรงงานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา เน้นศึกษาในกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบัน การศึกษา หากหน่วยงานราชการและผู้สนใจต้องการจะนำแนวทางการศึกษาวิจัยนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานหรือการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาจากข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร อาทิ ข้อมูลผู้ผ่านการฝึกอาชีพไปแล้ว ข้อมูลระบบการบริหารจัดการและการดำเนินงานขององค์กร ประกอบการตัดสินใจ เพื่อที่จะรับทราบข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนการดำเนินการตัดสินใจ และการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของระยะเวลาศึกษาวิจัย

ดังนั้นการเลือกที่จะศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มหลักสูตร จึงจะสามารถให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้